

ΜΕΤΟΧΗ

Μετοχές ονομάζονται οι λέξεις που έχουν κατάληξη : - ώντας ή – οντας
-μενος, -μενη, -μενο

Π.χ. δένοντας , πηδώντας
κουρασμένος-η-ο, χαρούμενος-η-ο

Η μετοχή σε - ώντας ή – οντας δεν κλίνεται. Είναι ενεργητικής φωνής και χρησιμοποιείται συνήθως με επιρρηματική σημασία.

Πρέπει να θυμάμαι: Όταν το (ο) δεν τονίζεται (-οντας) γράφεται με όμικρον, ενώ όταν τονίζεται (-ώντας) είναι ωμέγα.

Η μετοχή σε -μενος, -μενη, -μενο κλίνεται. Είναι παθητικής φωνής και χρησιμοποιείται συνήθως σαν να είναι επίθετο.

Προσοχή! Η μετοχή αυτή γράφεται με **2μμ** όταν το ρήμα από το οποίο προέρχεται έχει πριν από το ω τα γράμματα : **(π, β, φ, φτ, πτ).**

Π.χ. ανά**β**-ω → ανα**μμ**ένος
γρά**φ**ω → γρα**μμ**ένος
εγκατα**π**ω → εγκατα**μμ**ένος

Όμως αγα**π**ώ → αγα**π**ημένος

Όπως βλέπετε ο κανόνας ΔΕΝ ισχύει για τα ρήματα β' συζυγίας.

1. Σχηματίζω τις παθητικές μετοχές από τα ρήματα :
(Προσέχω πού πρέπει να βάλω μμ.)

Ρήμα	Μετοχή	Ρήμα	Μετοχή
ξύνω		σκαλίζω	
κόβω		βάφω	
μαζεύω		εγκαταλείπω	
δηλώνω		στολίζω	
νικώ		κρύβω	
θάβω		καλύπτω	
λύνω		χτυπώ	
θλίβω		συλλογίζομαι	

2. Δίπλα από κάθε ρήμα γράφω την ενεργητική μετοχή σε –οντας ή ώντας.

Ρήμα	Μετοχή	Ρήμα	Μετοχή
σκύβω		χτυπώ	
αγαπώ		χτίζω	
απλώνω		νικώ	
αναλύω		δίνω	
βοηθώ		ποτίζω	
επιζώ		λύνω	
παίρνω		περνώ	

3. Άσκηση ορθογραφίας

Σχηματίζω τον Αόριστο και προσέχω την ορθογραφία:

Τα ρήματα σε -ίζω, -ύζω, -οίζω, -είζω κρατάνε το ίδιο(-ι) στον Αόριστο

Ενεστώτας	Αόριστος	Ενεστώτας	Αόριστος
δροσίζω		δακρύζω	
γυρίζω		συγχύζω	
αλωνίζω		αναβλύζω	
μυρίζω		κατακλύζω	
συνεχίζω		αθροίζω	
ανθίζω		δανείζω	

*Θυμάμαι: Τα ρήματα σε -ώνω κρατάνε το -ω στον Αόριστο

*Τα ρήματα της Β' συζυγίας σχηματίζουν Αόριστο σε -ησα

Ενεστώτας	Αόριστος	Ενεστώτας	Αόριστος
θυμώνω		τσιμπώ	
διορθώνω		κεντώ	
δυναμώνω		χτυπώ	
κλειδώνω		τιμώ	
δηλώνω		αδικώ	
ζημιώνω		νικώ	

Ενεστώτας	Αόριστος	Ενεστώτας	Αόριστος
ντύνω		λείπω	
ψήνω		ανοίγω	
λύνω		δείχνω	
κρύβω		σπρώχνω	

Προσοχή: Ο Αόριστος μερικών ρημάτων σχηματίζεται με -υνα

Ενεστώτας	Αόριστος	Ενεστώτας	Αόριστος
βαραίνω	βάρυνα	παχαίνω	
μικραίνω		πληθαίνω	
πλαταίνω		μολύνω	

*Θυμάμαι: Το -ηκα του Αορίστου της Παθητικής φωνής γράφεται με ήτα

Παθητική φωνή			
Ενεστώτας	Αόριστος	Ενεστώτας	Αόριστος
σπρώχνομαι		τιμωρούμαι	
ντύνομαι		δανείζομαι	
δροσίζομαι		ζαλίζομαι	
βρέχομαι		βαριέμαι	
λυπάμαι		θυμάμαι	
στολίζομαι		βάφομαι	
χαίρομαι		ντρέπομαι	

Σύνδεσμοι λέγονται οι **άκλιτες λέξεις που συνδέουν λέξεις ή προτάσεις**

Αιτιολογικοί σύνδεσμοι: γιατί, επειδή, αφού

Οι **Αιτιολογικές προτάσεις** (παρ. 5) εισάγονται με τους αιτιολογικούς συνδέσμους (γιατί, επειδή, αφού) και φανερώνουν **την αιτία**. Οι αιτιολογικές προτάσεις **χωρίζονται με κόμμα**.

Άσκηση 1. Αντικαθιστώ τους εμπρόθετους προσδιορισμούς που φανερώνουν αιτία με δευτερεύουσες αιτιολογικές προτάσεις:

π.χ. Η μητέρα έκλαιγε **από τη χαρά της**.

Η μητέρα έκλαιγε, **επειδή ήταν χαρούμενη**. (Προσοχή στο κόμμα)

- Τα λουλούδια έγειραν **από τη δίψα**.

• _____

- Ο κόσμος τον αγαπούσε **για την καλή του συμπεριφορά του**.

• _____

- Το καράβι βούλιαξε **από την τρικυμία**.

• _____

- Το μωρό έκλαιγε **από την πείνα**.

• _____

Άσκηση 2. Αντικαθιστώ με μετοχή το υπογραμμισμένο μέρος:

Τα γράμμα θεωρείται **ότι έχει γαθεί**.

_____.

Το τηλέφωνο φαίνεται **ότι έχει γαλάσει**.

_____.

Ο Γιάννης φαίνεται **να ενθουσιάστηκε**

_____.

Το γατάκι φαίνεται **να έχει φοβηθεί**.

_____.

Άσκηση 3. Κλίνω με τον ίδιο τρόπο το επίθετο **ο διεθνής**

Ενικός αριθμός			
Όνομ.			
Γεν.			
Αιτ.			
Κλητ.			
Πληθυντικός αριθμός			
Όνομ.			
Γεν.			
Αιτ.			
Κλητ.			

- Οι αιτιολογικές προτάσεις μπορεί να βρίσκονται είτε πριν είτε μετά την πρόταση που προσδιορίζουν, ανάλογα με το πόσο θέλουμε να τονίσουμε την αιτία για την οποία γίνεται αυτό που δηλώνεται στην πρόταση που προσδιορίζουν.

Π.χ. Βιαζόταν να φύγει, επειδή τον περίμεναν στο σπίτι.

Επειδή τον περίμεναν στο σπίτι, γι' αυτό βιαζόταν να φύγει.

- Οι αιτιολογικές προτάσεις συνήθως χωρίζονται με κόμμα από τις προτάσεις τις οποίες προσδιορίζουν, εκτός αν είναι σύντομες.

Π.χ. Δε με καλεί στο σπίτι του, επειδή δε με συμπαθεί ιδιαίτερα.

Μην τον ενοχλείτε γιατί είναι κουρασμένος.

- Σε κάποιες περιπτώσεις οι αιτιολογικές προτάσεις μπορούν να αντικατασταθούν από μια μετοχή, ενεργητικής ή παθητικής φωνής. Η μετοχή, λοιπόν, που φανερώνει την αιτία για την οποία γίνεται αυτό που δηλώνεται στη πρόταση λέγεται επιρρηματική αιτιολογική μετοχή και όπως είναι επόμενο, μπορεί να αναλυθεί στην αντίστοιχή της αιτιολογική πρόταση.

Π.χ. Σας λέω να τη βοηθήσετε γνωρίζοντας την οικονομική της κατάσταση.
(επειδή γνωρίζω...)

Εκνευρισμένος από την κατάσταση, δεν μπόρεσα να κλείσω μάτι.

(Επειδή είχα εκνευριστεί...)